

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 19. heinäkuuta 2023
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2021/0145(NLE)

8280/3/23
REV 3 ADD 1

LIMITE

ACP 25
COAFR 133
COLAC 36
COASI 76
WTO 49
RELEX 452

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Kom:n asiak. nro:	9752/21 + ADD 1-2
Asia:	Neuvoston päätös Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden ja Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden järjestön (AKT-järjestö) jäsenten välisen kumppanuussopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta – Lausumat

PYSYVIEN EDUSTAJIEN KOMITEAN JA NEUVOSTON PÖYTÄKIRJAAN

MERKITTÄVÄT LAUSUMAT

Komission lausuma

1. Komissio panee merkille neuvoston aikomuksen hyväksyä päätös Euroopan unionin ja Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden järjestön (OACPS) valtioiden välisen kumppanuussopimuksen allekirjoittamista Euroopan unionin puolesta ja sen väliaikaista soveltamista koskevan komission ehdotuksen (COM(2021)312 final) muuttamisesta siten, että kumppanuussopimus tehtäisiin sekasopimuksena, kun ehdotuksen mukaan sen toisena osapuolena on EU yksin.

2. Komissio myöntää, että poliittisesti olisi tärkeää saada kumppanuussopimus allekirjoitettua mahdollisimman pian.
3. Komissio pitää kuitenkin kiinni oikeudellisesta arviostaan, jonka mukaan EU:n olisi oltava yksinään kumppanuussopimuksen toisena osapuolena, sillä tätä vastaan ei ole esitetty oikeudellisia perusteita.
4. Sen vuoksi komissio ei hyväksy sitä, että uudessa 4 artiklassa luetellut sopimuksen määräykset jätettäisiin väliaikaisen soveltamisen ulkopuolelle, koska ne väitetysti eivät kuulu unionin toimivaltaan. Pohjimmiltaan komissio katsoo, että neuvostolla ei ole toimivaltaa muuttaa sopimuksen allekirjoittamista koskevan päätösehdotuksen liitteenä olevan sopimustekstin asiasisältöä. Neuvottelijalla on yksinomainen oikeus neuvotella sopimuksen tekstistä ja ehdottaa sen allekirjoittamista neuvostolle.
5. Komissio varaa itselleen oikeuden käyttää tarvittaessa kaikkia käytettävissään olevia oikeuskeinoja varmistaakseen perussopimusten määräysten noudattamisen.

Unkarin lausuma

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden ja Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden järjestön jäsenten välisestä kumppanuussopimuksesta

Kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin toimintaohjelma ja neljännessä naisten maailmankonferenssissa hyväksytty Pekingin toimintaohjelma hyväksyttiin huomattavan yksimielisesti. Toimintaohjelmien mukaan ihmisoikeudet ovat kehityksen ytimessä, ja ohjelmien hyväksymisen jälkeen onkin edistytty merkittävästi terveyden, miesten ja naisten tasa-arvon ja koulutuksen alalla. Nämä alat ovat keskeisessä asemassa kestäväen kehityksen toimintaohjelmassa (Agenda 2030), jonka peruseriaatteita ovat ihmisoikeuksien ja ihmisarvon yleismaailmallinen kunnioittaminen, oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen, oikeus, tasa-arvo ja syrjimättömyys.

Unkari sitoutuu edelleen ihmisoikeuksien edistämiseen, naisten oikeuksien sekä miesten ja naisten tasa-arvon suojelu ja edistäminen mukaan lukien, Unkarin perustuslain, Euroopan unionin primaarilainsäädännön, periaatteiden ja arvojen sekä kansainvälisen oikeuden periaatteiden ja siitä johtuvien sitoumusten mukaisesti. Lisäksi naisten ja miesten tasa-arvo on vahvistettu perusarvoksi Euroopan unionin perussopimuksissa, erityisesti SEU-sopimuksen 2 artiklassa ja SEUT-sopimuksen 8 artiklassa. Edellä mainittujen sekä Unkarin lainsäädännön mukaisesti Unkari tulkitsee käsitteen ”sukupuoli” viittaavan ”biologiseen sukupuoleen” ja käsitteen ”sukupuolten tasa-arvo” viittaavan ”miesten ja naisten väliseen tasa-arvoon”.

Unkari on sitoutunut vahvasti kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin toimintaohjelman, Pekingin toimintaohjelman sekä Agenda 2030 -toimintaohjelman ja sen kestävä kehityksen tavoitteiden toteuttamiseen. Nämä ohjelmat ovat lisäksi keskeinen viitekehys seksuaaliterveyden, lisääntymisterveyden ja lisääntymisoikeuksien alalla. Unkari toteaa, että termille ”seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet” ja siihen liittyville käsitteille, kuten ”monipuoliselle seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvälle tiedolle ja koulutukselle”, ei ole sovittu yhteistä oikeudellista määritelmää kansainvälisesti eikä myöskään Euroopan unionin tasolla. Lisäksi aihe koskee oikeudellisia määritelmiä, jotka kuuluvat jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan. Sen vuoksi Unkari tulkitsee ja edistää näitä asioita Agenda 2030 -toimintaohjelman, kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin toimintaohjelman ja Pekingin toimintaohjelman puitteissa ja oman kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti. Unkari toteaa tässä yhteydessä, että EU tai kaikki sen jäsenvaltiot eivät ole hyväksyneet tai antaneet sopimuksessa tarkoitettuja Unescon seksuaalikasvatuksen kansainvälisiä teknisiä ohjeita, minkä vuoksi niiden ei voida millään tavoin katsoa olevan osa EU:n säännöstöä. Unkari hyväksyy sopimuksen allekirjoittamisen ja väliaikaisen soveltamisen edellyttäen, että pelkkä sopimukseen sisältyvä viittaus Unescon kansainvälisiin teknisiin ohjeisiin ei muuta oikeudellista tilannetta tältä osin, eikä muodosta ennakkotapausta muiden kansainvälisten sopimusten suhteen tai EU:n asiakirjoissa olevien tulevien viittausten osalta eikä tee teknisistä ohjeista millään tavoin osapuolia sitovia. Lisäksi Unkari katsoo myös yleisessä yhteydessä, että tämän asiakirjan hyväksymisestä ei voi syntyä oikeudellista ennakkotapausta seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien tulkinnasta.

Ottaen huomioon, että laittomat muuttovirrat liittyvät läheisesti järjestäytyneen rikollisuuden eri muotoihin, jotka muodostavat uhkan kaikille maille ja edellyttävät kokonaisvaltaista lähestymistapaa muuttovirtojen käsittelemiseksi, Unkari katsoo, että sopimuksessa olevan viittauksen muuttoliikkeen hallintaan on katsottava tarkoittavan erilaisista ryhmistä koostuvien muuttovirtojen hillitsemistä SEUT-sopimuksen 79 artiklan 1 kohdan mukaisesti, eli vain noudattaen täysimääräisesti siinä vahvistettua laittoman maahanmuuton ehkäisemistä ja tehostettua torjuntaa koskevaa tavoitetta, sekä jäsenvaltioiden SEUT-sopimuksen 79 artiklan 5 kohdassa vahvistettua oikeutta, jonka mukaan jäsenvaltioilla on oikeus päättää siitä, kuinka paljon kolmansien maiden kansalaisia päästetään niiden alueelle. Tämä ei vaikuta Unkarin yleiseen politiikkaan, jonka pyrkimyksenä on laittoman maahanmuuton ehkäiseminen sen hallinnan sijaan.

Sopimukseen sisältyvien turvallista, hallittua ja laillista muuttoliikettä ja muuttoliikettä koskevaa Global Compact -aloitetta koskevien viittausten osalta Unkari toteaa, että EU tai kaikki sen jäsenvaltiot eivät ole hyväksyneet kyseistä aloitetta, minkä vuoksi sen ei voida millään tavoin katsoa olevan osa EU:n säännöstöä. Unkari hyväksyy sopimuksen allekirjoittamisen ja väliaikaisen soveltamisen edellyttäen, että edellä mainitut sopimukseen sisältyvät viittaukset eivät muuta oikeudellista tilannetta tältä osin, eivätkä muodosta ennakkotapausta muiden kansainvälisten sopimusten suhteen tai EU:n asiakirjoissa olevien tulevien viittausten osalta eivätkä tee muuttoliikettä koskevasta Global Compact -aloitteesta millään tavoin osapuolia sitovaa.

Irlannin lausuma

Irlanti muistuttaa, että jos osapuolet päättävät tehdä tämän sopimuksen puitteissa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alaa koskevia erillissopimuksia, joita EU tekee Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kolmannen osan V osaston nojalla, tällaisten tulevaisuudessa tehtävien erillissopimusten määräykset eivät sido Irlantia, ellei EU samanaikaisesti Irlannin kanssa ilmoita Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden järjestölle Irlannin aiempien kahdenvälisten suhteiden osalta, että tällaiset tulevaisuudessa tehtävät erillissopimukset sitovat Irlantia EU:n osana Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyn pöytäkirjan N:o 21 mukaisesti.

Vastaavasti tämän sopimuksen täytäntöön panemiseksi edellä mainitun osaston nojalla myöhemmin toteutettavat EU:n sisäiset toimenpiteet eivät sido Irlantia, jos se ei ole ilmoittanut haluavansa osallistua tällaisiin toimenpiteisiin tai hyväksyä ne pöytäkirjan N:o 21 mukaisesti.